

**Balassi-bibliográfia
(1994. június–2004. május)**

SZENTMÁRTONI SZABÓ Géza

A magyar reneszánsz irodalom európai-rangú reprezentánsának, Balassi Bálint életművének kiadása és szakirodalmi feldolgozása a *Balassa-kódex* felfedezése óta eltelt százhusz esztendő során folyamatosan gazdagodik. Éppen ezért szükség van arra, hogy időről időre naprakész bibliográfia álljon a kutatók rendelkezésére. A Balassi-kutatás első hatvan évében, Szinnyi József (1891), Dézsi Lajos (1923) és Gulyás Pál (1939) munkássága révén, repertóriumok készültek. Az anyag gyarapodása és az áttekinthetőség később már szakkbibliográfiát kívánt meg. Ezt az igényt teljesítette a Balassi-fejezet *A magyar irodalomtörténet bibliográfiájának* I. kötetében (1972), amelyet Stoll Béla, Varga Imre és V. Kovács Sándor állított össze. Az ezt követő husz esztendő a Balassi-kutatás nagy felvirágzását hozta magával, amely szerzői bibliográfia elkészítését tette szükségessé.

Stoll Béla *Balassi-bibliográfiája* 1994 májusára, a költő halálának 400. évfordulójára jelent meg. Az összeállító arra vállalkozott, hogy az addig megjelent szövegkiadásokat és a tekintélyes mennyiségűre nőtt Balassi-szakirodalmat minden addiginál alaposabban tárja fel. Az évforduló alkalmából és az annak hatására született publikációk viszont már nem kerülhettek bele kötetébe. Ezek egy részét, mint például az alkalmi írásokat, csak repertórium keretében lehetne a teljesség igényével összegyűjteni.

E mostani összeállításunk szakirányú bibliográfia, amely a publicisztikai jellegű írásokból csupán válogatásra szorítkozik. Hasonlóképpen a teljesség igénye nélkül, főként az 1994-es évforduló kapcsán született szépirodalmi alkotások regisztrálására terjedhetett ki a szemlénk. A külföldi publikációk sajnos csak esetlegesen kerülhettek a szemünk elé. Az elmúlt években, új publikációs formaként, a hálózati (on-line) kiadás és a

sugárlemezen (CD-ROM) való elektronikus rögzítés is polgárjogot nyert, így ezek megnevezését is kívánatosnak tartottuk.

Bibliográfiánk tehát az elmúlt tíz esztendő termését fogja össze, s a tematikus csoportosításban Stoll Béla munkáját követi, hogy ezáltal annak kiegészítése gyanánt szolgálhasson.

BIBLIOGRÁFIÁK, REPERTÓRIUMOK

- Balassi-bibliográfia. Összeáll. Stoll Béla. Balassi Kiadó. Bp., 1994. (Balassi-füzetek, 1.) 98 l. [Lezárva: 1994. májusában.] – Ismerteti: Gömöri, George = Slavonic and East European Review (London). July 1995, 534–535.
- H. Hubert Gabriella: Balassi és Rimay Istenes énekeinek kiadásai. = H. H. G.: A sajkazai Radvánszky-könyvtár története. JATEPress. Szeged, 1998. 109–118. (Függelék.)
- Rola Krakowskich Drukarzy w Kulturze węgierskiej. – Die Rolle des Krakauer Druckwesens in der ungarischen Kultur – A krakkói nyomdászat szerepe a magyar művelődésben. A tanulmányt írta V. Ecsedy Judit. A bibliográfiát összeáll. P. Vásárhelyi Judit, Dörnyei Sándor, Kertész Balázs. Balassi Kiadó. Bp., 2000. 273–276. [A 29. tétel Balassi műve, az 1572-ben, Krakkóban kiadott Beteg lelkeknek való füves kertecske.]
- Régi Magyarországi Nyomtatványok. III. kötet. 1636–1655. Szerk. Heltai János. Akadémiai Kiadó. Bp., 2000. 1117 l. [A Füves kertecske és az Istenes énekek kiadásai az 1995., 1933., 2451. és 2619. tételszámon.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi-bibliográfia 1994–2000. = ItK CV. (2001.) 107–127.
- Stoll Béla: A magyar kéziratos énekeskönyvek és versgyűjtemények bibliográfiája (1542–1840). Második, jav. és bőv. kiad. Balassi Kiadó. Bp., 2002.

SZÖVEGFORRÁSOK

A Balassi-szöveghagyomány általában

- Horváth Iván: Az eszményítő Balassi-kiadások ellen. = Művelődési törekvések a korai újkorban. Tanulmányok Keserű Bálint tiszteletére. Szeged, 1997. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 35.) 191–203. Ua. = H. I.: Magyarok Bábelben. JATEPress. Szeged, 2000. 175–197.

Kéziratok*A Balassa-kódex és rokonsága*

- Vadai István: Balassi Bálint fajtalan énekei. = ItK XCVIII. (1994.) 673–681.
- Bartók István: Egy kódex és a sorsa. = BUKSZ 7. (1995.) 3. sz. 287–290.
[Ismertetés: Balassa-kódex. Közzéteszi Kőszeghy Péter. Előszó, átirás, jegyzetek: Vadai István. Bp., 1994.]
- Bíró Gyöngyi–Tóth Tünde: Balassi versgyűjteményének rekonstrukciója. = Iskolakultúra VI. (1996.) 9. sz. 49–57. [A Balassa-kódex vizsgálata.]
- Monok István: A Rákóczi-család könyvtárai 1588–1660. = Szeged, Scriptum Kft. 1996. (A Kárpát-medence Koraiújkori Könyvtárai I.) 185. [‘Balassi Bálint énekei Rimai János keze irasa alatt’ – Az 1638–1639 közti adatot Jenei Ferenc már korábban közölte: A Balassi-hagyaték történetéhez. = ItK LXX. (1966.) 195–196.]
- H. Hubert Gabriella: A Balassa-kódex sorsa. = H. H. G.: A sajkázai Radvánszky-könyvtár története. JATEPress. Szeged, 1998. 92–97.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi verseinek Ráday-féle kézirata. Irodalomismeret XII. (2001.) 3–4. sz. 128–129.

Levélidézetek

- Bencze Balázs: Irodalmi utalások egy 1605. évi magánlevelezésben. = ItK CIII. (1999.) 666–670. [A Tinódi-idézet kérdéses volta. A levél Balassi-idézetéről: Stoll Béla: Adatok Balassi Bálint műveihez. = ItK 1955. 463.]
- Magyar leveleskönyv I–II. Szerk. Balogh József és Tóth László. Kiad. H. Balázs Éva. Corvina. Bp., 2001. 118–122. [Balassi Bálint néhány levele.]

Egyes darabok kéziratos énekeskönyvekben

- Korzenszky Richárd OSB: Két Balassi-variáns [Kegyelmes Isten...; Adj már csendességet...]. = K. R.: Kassai István énekgyűjteménye. Pannonhalma, 1997. (Pannonhalmi füzetek 41.) 49–58., 120., 125.

Nyomtatványok*Tíz okok*

- Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai. (Az 1607. évi bécsi kiadás hasonmása.) Szerk. és a hasonmás szövegét gond., utószó: Hargittay Emil. Campianus latin szövegét gond. Bárczi Ildikó. A kísérő tanulmányokat írta: Bárczi Ildikó, Csonka Ferenc, Hargittay

- Emil, Kruppa Tamás. Universitas Kiadó. Bp., 1994. 276 l. – Ismerteti: Szabolcs Imre = Magyar Nemzet 1995. május 26. 10.
- Csonka Ferenc: A Tíz okok mint fordítás. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai... Universitas Kiadó. Bp., 1994. 213–233. Ua. A Campianus-fordítás = ItK 1994. 688–694.
- Kruppa Tamás: A Tíz okok megjelenésének háttéréről. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai... Universitas Kiadó. Bp., 1994. 234–247.
- Hargittay Emil: „Te katonád voltam Vram es az te sereghedben iartam” (Utószó). = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai. Universitas Kiadó. Bp., 1994. 257–273.

Szép magyar komédia

- Koltai András: Batthyány Ádám és könyvtára. Bp.–Szeged, OszK. Scriptum Rt. 2002. (A Kárpát-mdence kora újkori könyvtárai IV.) 194., 252.

Istenes énekek

- Kelényi István: Balassi Bálint szép magyar könyörgései. = Balassi Bálint: Dicsérlek énekkel. Istenes versek. Kiad. Kelényi István. Szent István Társulat. Bp., [1994.] 5–26. Ua. = Palócföld XXVII. (1994.) 471–480.
- H. Hubert Gabriella: Balassi Istenes énekeinek legelső kiadása? = MKSz 112. (1995.) 169–172.
- H. Hubert Gabriella: Ismeretlen 18. századi Balassi–Rimay Istenes énekek-kiadás az Evangélikus Országos Könyvtárban. = MKSz 113. (1997.) 205–212.
- V. Ecsedy Judit: Tipográfiai vizsgálódások az „Istenes énekek” körül. = MKSz 113. (1997.) 201–205.
- Kőszeghy Péter: Balassi Bálint és Imre. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó. Rebakucs. 1999. március 10. 19–21. [Rimay János patrónusa, Balassi Imre, és az 1633-as bécsi editio.]
- P. Vásárhelyi Judit: Balassi Bálint zsoltárfordításainak forrásai. = Az OSzK Évkönyve 1994–1998. Bp., 2000. 413–423.

Modern kiadások

Nyomtatványok

- Janus Pannonius és Balassi Bálint Válogatott költeményei. Szerk. és utószó: Komlovszki Tibor. Unikornis Kiadó. Bp., 1994. (A magyar költészet kincsestára 19.) 135–280., 264–268.

- Balassi Bálint: Dicsérlek énekkel. Istenes versek. Szerk., szöv. gond. és magyarázatok: Kelényi István. Szent István Társulat. Bp., [1994.] 120 l.
- „Bízd az jövődökre érdemed jutalmát” – Magyar Protestáns Irodalmi Szöveggyűjtemény I. kötet (16–17. század). Szerk. Szabó András. Sajtó alá rend. H. Hubert Gabriella, Hubert Ildikó és Szabó András. Munkácsy Egyetemi Kiadó. Bp., 1998. 38–40., 46–48., 124–127.
- Balassi Bálint: Összes versei. Szöv. gond., jegyz. és az utószó: Kőszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 1999. (Millenniumi Könyvtár 33.) 240 l.
- Balassi Bálint: Szép magyar komédia. Szöv. gond., jegyz. és az utószó: Kőszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó, Bp., 1999. (Millenniumi Könyvtár 34.) 119 l.
- Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 2000. 1074 l. [Benne: Balassi világi versei és Szép magyar komédiája.]
- Balassi Bálint: Vitézek, mi lehet? Válogatott versek. Corvin Kiadó. Déva, 2000. (Corvin klasszikusok) 159 l.
- Balassi Bálint Válogatott versei. Szerk. Lukács László. Megapress. 2000, Bp., 2000. 144 l.
- Szerelmes versek. Vál. és utószó: Lator László. Unikornis Kiadó. Bp., 2001. 379 l. [Balassi-versek is.]
- Szeretlek. A magyar irodalom szerelmi költészetének gyöngyszemei. Versválogatás: Aquila. 1. kiadás. Aquila Könyvkiadó. Bp., 2002. [Balassitól: „Csókolván az minap”, „Siralmas nékem”, „Ez világ sem”, „Szerelem istene”, „Beteges lelkem”.]
- Balassi Bálint Összes versei. Szöv. gond., jegyz. Kőszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Osiris Kiadó. Bp., 2004. (Osiris diákkönyvtár)
- Balassi Bálint Szép magyar komédia. Szöv. gond., jegyz. Kőszeghy Péter és Szentmártoni Szabó Géza. Osiris Kiadó. Bp., 2004. (Osiris diákkönyvtár)
- Balassi Bálint Válogatott versei. Válogatta Tarján Tamás. Holnap Kiadó. Bp., 2004.

Sugárlemezek (CD-ROM), hálózati kiadványok (on-line)

- Könyvtár a korongon. Elektronikus dokumentum. Közread. az Info-Korong Informatikai Szolgáltató és Kereskedelmi Bt. Bp., 1998. 1 db. CD-ROM. [Html-szöveg és képanyag.]
- Verstár '98. Elektronikus dokumentum. A magyar líra klasszikusai. Fél-száz költő összes verse. Arcanum. Bp., 1998. CD-ROM.

Irodalmi kincsestár. Elektronikus dokumentum. 1. 1999. CD-ROM.
Balassi Bálint Összes verse. Hálózati kritikai kiadás. Szerk. Horváth Iván és Tóth Tünde. Főmunkatárs: Vadai István. Munkatársak: Dióssi Adrienn, Kővári Krisztina, Leányvári Enikő, Mihály Eszter, Parádi Andrea, Rák Balázs, Surányi Anna, Tar Sándor és Vágner Edina. Készült az ELTE BTK Magyar Irodalomtörténeti Intézete Reneszánsz kutatások Posztgraduális Központjában és az ELTE BTK Bölcsészettudományi Informatika Önálló Programjában. = Gépeskönyv. Bp., 1998–1999. <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/cimlap.htm>

SZAKIRODALOM

Monográfiák, tanulmánykötetek

- Pirnát Antal: Balassi Bálint poétikája. Balassi Kiadó. Bp., 1996. (Humanizmus és Reformáció 24.)
Eckhardt Sándor: Balassi Bálint. Balassi Kiadó. Bp., 2004. [Bp., 1941. új kiadása. – Stoll 187.]
Horváth Iván: Balassi költészete történeti poétikai megközelítésben. Utószó: Szilasi László. Akadémiai Kiadó. Bp., 2004. [Bp. 1982. új kiadása. – Stoll 191.]

Szövegkritika; nyelvi és tárgyi magyarázatok

- Hegedűs Attila: Balassi nyelvjárása. = ItK XCVIII. (1994.) 682–687.
Tózsér Árpád: Balassi Bálint versnyelvének palóc idiómáihoz és í-telenítéséhez. = Tiszatáj 49. (1995.) 1. sz. 26–28.
Lükő Gábor: Balassi „latricanus wers”-e. = Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis (a Miskolci Bölcsész Egyesület évkönyve). Tomus VI. Miskolc, 1996. 54–62. [Szó- és névmagyarázatok.]
Stoll Béla: Szövegkritikai problémák a magyar irodalomban. = Bevezetés a régi magyar irodalom filológiájába. Szerk. Hargittay Emil. Felsőoktatási tankönyv. Universitas Könyvkiadó. Bp., 1996. 114–170. – 2. átdolg. kiad.: Bp., 1997. 114–170. [Balassi verseiről is.]
Hegedűs Attila: Erotikus szókinccs a régi magyar nyelvben. = Irodalomismeret X (1999). 140–143. Ua. Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 211–216.

- Jakab László–Bölcskei András: Balassi-szótár. Kiadja a Debreceni Egyetem BTK Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Debrecen, 2000. (Számítógépes Nyelvtörténeti Adattár 8.) 623 l.
- A. Molnár Ferenc: Balassi-magyarázatok. = Magyar Nyelvőr 125. (2001.) 4. szám. [A 'jungáta' és a 'gyapjú szekér' nyelvi magyarázata.]
- A. Molnár Ferenc: Balassi- és Zrínyi-magyarázatok. = Magyar Nyelv XCVIII. (2002.) 470–473. [Szarv, szárny, repül. Péterke, szít. Elveszi a szemén valóját.]
- A. Molnár Ferenc: Kommentárok Balassi Bálint Az erdéli asszony kezéről című verséhez. = Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére. Szerk. Gréczi-Zsoldos Enikő, Kovács Mária. A Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. Miskolc, 2002. 130–133.
- A. Molnár Ferenc: A régi magyar katonai nyelv egy kifejezéséről (fejeket szed). = Köszöntő könyv Kiss Jenő 60. születésnapjára. Szerk. Hajdú Mihály és Keszler Borbála. Bp., 2003. 85–91.
- Németh S. Katalin: A csók mint téma a 16–17. századi magyar költészetben. = Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 175–189.
- Yoo-Jin-II: Balassi Bálint megszólaltatása koreai nyelven. Az „Egy katonának” fordítási nehézségei. = Irodalomismeret XIII. (2003.) 2. sz. 36–40.
- Köszeghy Péter: Az aenigmatikus aenigma. = Fata libelli: A nyolcvanéves Borsa Gedeon köszöntésére írták barátai és tanítványai. Országos Széchényi Könyvtár. Bp., 2003. 229–232. [Balassi Aenigma című verséről.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Latrocinatur Hungarus... Gallus cantat avagy a homonimiák játékosága. = Mozgó Világ. Tanulmányok a hatvanéves Kulin Ferenc tiszteletére. Ráció Kiadó. Bp., 2003. 266–272. [Balassi latricanus verséről is.]

Attribúciós kérdések

Euryalus és Lucretia

- Eurialusnak és Lucretiának szép históriája. Kolozsvár, 1592. [Hasonmás kiadás]. Készült a Balassi Bálint Emlékévkönyvben, 2004-ben, A szerelem költői című, Sárospatakon rendezett konferencia tiszteletére. Balassi Kiadó. Bp., 2004.

- Pataki Névtelen (Balassi Bálint?): Eurialus és Lucretia históriája. = XVI. századi költőkből. Vál. és utószó: Stoll Béla. Unikornis Kiadó. Bp., 1994. (A Magyar Költészet Kincsestára 20.) 202–244., 294.
- Pataki Névtelen: Eurialusnak és Lucretiának szép históriája. = Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16.század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 2000. 277., 363–406.

Iphigenia Aulisban

- Borsa Gedeon: Euripidész magyar fordításának 16. századi kiadása. MKSz 114. (1998.) 44–48. [A felfedező megállapításai a töredék könyvtörténeti vonatkozásairól.]
- Euripides: Iphigenia Aulisban. Ismeretlen fordító magyarítása. Töredék a Nagyszebenben 1575–1580 közt megjelent nyomtatványból (a 402–440. és 479–517. sor átültetése) – Euripidész: Íphigeneia Aulisban. Részlet. Devecseri Gábor fordítása (1960). A szélesebb közönségnek készült mai helyesírású átiratot Szentmártoni Szabó Géza készítette a lap számára. = 2000. Irodalmi és Társadalmi Havi Lap. 1998. július–augusztus. 66–71. [A két szöveg párhuzamosan közölve.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Euripidész magyar fordítása a 16. század második feléből. = ItK CII. (1998.) 225–239. Ua. = A magyar színház születése. Az 1997. évi egri konferencia előadásai. Szerk. Demeter Júlia. Miskolci Egyetemi Kiadó. 2000. (A régi magyar színház 1.) 161–173. [A fordító talán az ifjú Balassi Bálint volt.]
- Ismeretlen: Euripides: Iphigenia Aulisban (1583 előtt, töredék, 402–440., 480–517. sorok). = Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 2000. 163., 165–166.

Életrajzi források

- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint halála. = Rimay János: Epicédium a Balassi fivérek, Bálint és Ferenc halálára. [Az 1596. évi vizsolyi kiadás hasonmásával.] Szerk., sajtó alá rend. és jegyz. Ács Pál. Balassi Kiadó. Bp., 1994. 78–86.
- Ortutay András: Az Esztergomi Főkáptalan levéltárának Balassa-forrásai. = Limes. Komárom-Esztergom Megyei Tudományos Szemle, Tatabánya. 7. (1994.) 3. sz. 79–88.

- Gömöri György: Anna örök, azaz még egyszer Balassi Bálint Céliájáról. = Kortárs XXXVIII. (1994.) 6. sz. 93–98. Ua. = G. Gy.: A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig. Tanulmányok. Argumentum Kiadó. Bp., 1999. 49–61. [Vitatja Kószeghy Péter Célia-jelöltjét. Vö. K. P.: Ki volt Balassi Céliája? = Klaniczay-émlékkönyv. Bp., 1994. 250–255.]
- Nuzzo, Armando: L' Epicedio infinito. Una fonte Italiana inedita sulla morte di Balassi. = Annali dell' Istituto Universitario Orientale di Napoli, Studi Finno-Ugrici, I. 1995. Dipartimento di Studi dell' Europa Orientale, I.U.O. Napoli, (1995.) 133–147. [Olasz szemtanú levele Balassi halálos sebesüléséről.]
- Gömöri György: 1590-es feljegyzés Balassi Bálintról és katonáiról. = ItK C. (1996.) 112–113. Ua. = G. Gy.: A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig. Tanulmányok. Argumentum Kiadó. Bp., 1999. 62–65.
- Bitskey István: Balassi Bálint egri éveiről. = Agria (Egri Dobó István Vármúzeum) Évkönyve XXXIII. (1997.) 627–635.
- Szabó András: Balassi Bálint és öccse Nürnbergben (1565–1577). = ItK CI. (1997.) 64–71. Ua. = Sz. A.: Respublica Litteraria. Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok a késő humanizmus korából. Balassi Kiadó. Bp., 1999. (Régi Magyar Könyvtár, Tanulmányok 2.) 63–71.
- Tusor Péter: Balassi Bálint ismeretlen levele Krakkó város ügyészéhez. ItK CI. (1997.) 664–667.
- Molnár Antal: Sándor Dobokay's autobiographische Aufzeichnungen (1620). = Archivum Historicum Societatis Iesu. Vol. LXVI. (1997.) Roma, 1997. 75–88. [Balassi esztergomi gyóntatójának latin nyelvű önéletrajza.]
- Dávid Géza: Balassi János török kapcsolatai. = Századok CXXXII. (1998.) 909–915.
- Szepesi György: Sásvár bég históriája. 1580. = Régi Magyar Költők Tára. XI. kötet. Sajtó alá rend. Ács Pál. Akadémiai Kiadó–Orex Kiadó. Bp., 1999. 155–172., 429–443. [A história említi Balassi Bálint 1580-as vásárütését Hatvanban.]
- Németh S. Katalin: Balassi János epicédiumáról. = ItK CIII. (1999.) 647–654. [Az edinburghi ép példány, Balassi János fametszetű képe, Bielski latin szövegének Csonka Ferenc általi fordítása.]
- Gömöri György: Balassi János és Bálint lengyel kapcsolatairól. = G. Gy.: A bujdosó Balassitól a meggyászolt Zrínyi Miklósig. Tanulmányok. Argumentum Kiadó. Bp., 1999. 36–48.

- A Hadtörténelmi Levéltár képeskönyve. Szerk. Szijj Jolán. Petit Real Kiadó. Bp., 2000. 34–35. [Losonczy Anna levele az egri katonához. Kassa, 1588. május 7. Hasonmásban és átírva.]
- Pifkó Péter: Balassa Bálint ősei, családjának eredete. = Esztergom Évlapjai. Esztergom, 2000. 9–20.
- Horváth István: Esztergom 1594. évi ostroma és Balassa Bálint megsebesülésének helyszínei. = Esztergom Évlapjai. Esztergom, 2000. 27–40.
- Szállási Árpád: Balassi Bálint halála. = Esztergom Évlapjai. Esztergom, 2000. 41–46.
- Ötvös Péter: Meg alkuszunk talán, csak szólhassak veled fél óráig. Levél szerelmes Losonczy Annához. = Mihálynap-i köszöntő. Írások Ilia Mihály születésnapjára. Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. 2000. 205–209. [Ungnád Kristóf levele feleségéhez 1581-ből (recte 1587-ből!).]
- Kecskeméti Gábor: A genus iudiciale a 16–17. századi magyarországi irodalomban és irodalomelméletben. = ItK CV. (2001.) 255–284. [Említi Balassi pereit is.]
- Toma Katalin: „Hogy bécsi virág juta eszemben” – Frauenhaus a bécsi Tiefer Grabenen? = Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 283–290. [Balassi LX. versének történelmi hátteréhez.]
- Gömöri György: Balassi Bálint és az “Oceanum tenger” problémája. = A Dunánál I. (2002.) 6. sz. 53–57. [A ’Kegyelmes Isten’ kezdetű vers keletkezési helyéről.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Muthnok Mihály végrendelete. (Pozsony, 1552. február 16.) = Lymbus. Magyarságtudományi Forrásközlemények. Főszerk. Ujváry Gábor. Bp., 2003. 9–13. [Sulyok Anna első férjéről.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Gyarmati Balassa Ferenc epitáfiuma. (Bázel, 1554. áprilisa) = Lymbus. Magyarságtudományi Forrásközlemények. Főszerk. Ujváry Gábor. Bp., 2003. 15–17. [Balassi egyik unokabátyjáról.]

Balassi irodalmi munkásságáról

- Pantóné Naszályi Dóra: Jegyzetek Balassi egy költői képéhez („Fénlik sok kövektől, mint a verőféntől / erős vér tiszta gyégen”). = ItK XCVIII. (1994.) 507–509.

- Eckhard Sándor: Vallás és poézis. = Balassi Bálint: Dicsérlek énekkel. Istenes versek. Kiad. Kelényi István. Szent István Társulat. Bp., [1994.] 91–103. [Ua. = Eckhardt Sándor: Balassi Bálint. Bp., 1941. 24–33.]
- Szathmári István: Egy katonaének. (Stíluselemzés) = Sz. I.: Három fejezet a magyar költői stílus történetéből. = Nyelvtudományi Értekezések 140. sz. Akadémiai Kiadó. Bp., 1995. 48–59.
- Bartók István: „...habet etiam suas inventiones rhetorica” Balassi inventio poeticája. = Iskolakultúra VI. (1996.) 9. sz. 58–67.
- Komlós Tibor: Balassi és a predesztináció. = Csonka Ferenc 80. születése napjára. Balassi Kiadó. Bp., 1996. április 3. 11–12. – Ismerteti: Mikó Árpád = Ars Hungarica 1996/2. 238.
- Köszeghy Péter: Tükör, fátyol, felhő, éji folyó csillaga. = Csonka Ferenc 80. születése napjára. Balassi Kiadó. Bp., 1996. április 3. 13–14. – Ismerteti: Mikó Árpád = Ars Hungarica 1996/2. 238.
- Tóth Tünde: Balassi Bálint és az inventio poetica. = Palimpszeszt 8. sz. (1997. november) <http://www.btk.elte.hu/palimpszeszt/pali08/p8.htm>
- Vadai István: Balassi és az Echo. = Palimpszeszt 10. sz. (1998. április) <http://www.btk.elte.hu/palimpszeszt/pali10/10.htm>
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi kötetkompozíciójának rejtelmek. = ItK CIII. (1999.) 635–646.
- Szentmártoni Szabó Géza: „Mint tavasz harmatja...” = Ritoók Zsigmondné Szalay Ágnes 70. születésnapjára. Balassi Kiadó. Rebakucs. Bp., 2001. június 13. 24–25.
- Klanczay Tibor: Mivel gazdagította a magyar irodalom az európai reneszánszt. = K. T.: Stílus, nemzet és civilizáció. Vál. és szerk. Klanczay Gábor, Köszeghy Péter. Balassi Kiadó. Bp., 2001. (Régi Magyar Könyvtár, Tanulmányok 4.) 56–69. [Petrarkizmus és végvári tavaszélmény Balassinál.]
- Köszeghy Péter: Balassi Bálint költészete: hagyomány és újítás. = „Lux Pannoniae” – Esztergom az ezeréves kulturális metropolis konferenciája. 2000. június 15–16–17. Felelős kiadó: Horváth István. Balassa Bálint Múzeum. Esztergom, 2001. 225–249. – Korábban ua. = Hagyomány és ismeretközlés. Szerk. Kovács Anna. Salgótarján, 1988. 3–15. [Stoll 467.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Az olvasóhoz = Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp.,

2002. V–XXXVI. [Balassi szerelmi költészetének helye és szerepe magyar irodalomban.]

Szentmártoni Szabó Géza: „Álmomban azt látám” – Pünkösöd hava és a szerelmi álmok. = *Ámor, álmok és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 389–406. [Balassi XVI. éneke.]*

Koncz Attila: *Misztikus motívumok Balassi Bálint költészetében. = Ámor, álmok és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 407–425.*

Tóth Tünde: *Balassi Bálint Lengyelországban. Mit mondanak az életrajzi adatok. = Miscellanea. Tanulmányok a régi magyar irodalomból. Szerkesztette: Szentpéteri Márton. József Attila Kör. Kijárat Kiadó. [Bp.,] 2001. 35–48.*

Mihály Eszter: *A Caelia-ciklus szimmetrikus szerkezete. = Ámor, álmok és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 439–455. Ua. = *Palimpszeszt* 10. sz. (1998. április) <http://www.btk.elte.hu/palimpszeszt/pali10/p10.htm>*

Kovács Gábor: *Metaforikus viszonyok Balassi Bálint „Eredj, édes gyűrőm...” kezdetű költeményében. = ItK 106. (2002.) 364–371.*

Szathmári István: *Balassi Bálint, a magyar nyelv és stílus művésze. = A Balassi Bálint Intézet évkönyve 2003. Hungarológia a XXI. században. Főszerk. Ujváry Gábor. Bp., 2003. 16–25.*

Szentmártoni Szabó Géza: *„Mint szép ereklyével...” – Balassi versének hasonlata, és ami mögötte rejtezik. = *Iskolakultúra* 2004. február. 36–49.*

Kapcsolatok, irodalmi minták

Általában

Zemplényi Ferenc: *Az európai udvari kultúra és a magyar irodalom. = Universitas Könyvkiadó. Bp., 1998. (Historia Litteraria 4.) 136 l.*

Zemplényi Ferenc: *A szerkesztett verskötet megjelenése az európai irodalomban (Vázlat). = ItK CIII. (1999.) 626–634.*

Tóth Tünde: A magyar középkori költészet nagy kérdése. Utószó. = Középkori költészet. Válogatás. Unikornis Kiadó. Bp., [1999.] (A magyar költészet kincsestára 79.) 191–202. [A Balassi költészetének előzményeit illető vitakérdésekről.]

Klasszikus latin

Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint jelmondatáról. = Nemeskürty István köszöntése. Hommage a Tanár Úr. Szabad Tér Kiadó. [Bp.,] 2000. május 14. 89–92. [A jelmondat antik forrása: Cornificius: Rhetorica ad C. Herennium.]

Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint latin jelmondatáról. = A Balassi Bálint Intézet évkönyve 2003. Hungarológia a XXI században. Főszerk. Ujváry Gábor. Bp., 2003. 26–28. [Az előbbi közlés bővebb és jegyzetelt változata.]

Újlatin

Jankovits László: Változatok egy versre. = Pompeji 1993/1–2. 246–249. [A „Széllyel hogy vadásza...” kezdetű vers összevetése mintájával, Angerianus: De Caelia venante című elégiájával.]

Bárczi Ildikó: A Campianus-fordítás latin eredetijének kérdése. = Balassi Bálint–Dobokay Sándor: Campianusnak Tíz okai. (Az 1607. évi bécsi kiadás hasonmása.) Szerk. és a hasonmás szövegét gond., utószó: Hargittay Emil. Campianus latin szövegét gond. Bárczi Ildikó. Universitas Kiadó. Bp., 1994. 248–256.

[Angerianus, Hieronymus: Erotopaegnion] The Erotopaegnion. A Trifling Book of Love of Girolamo Angeriano. Edited and translated [from the Neo-Latin] with commentary by Allan M. Wilson. Nieuwkoop De Graaf Publishers. 1995. (Bibliotheca Humanistica & Reformatorica, volume LIII.) 465 l.

Tóth Tünde: Balassi, Angerianus és a török bejtek (Angerianus Erotopaegnionja). = Neolatin irodalom Európában és Magyarországon. Szerk. Jankovits László, Kecskeméti Gábor. JPTE. Pécs, 1996. 101–112.

Heltai János: Buchanan Jephthese. = ItK CI. (1997.) 541–549. [Balassi is tervezte lefordítását.]

Szentmártoni Szabó Géza: „Quem tu, summe Deus, semel...” – Balassi megkerült irodalmi mintája. = „Mint sok fát gyümölcssel...” – Tanulmányok Kovács Sándor Iván tiszteletére. Írták: barátai, kollégái és ta-

- nítványai. Bp., 1997. 11–16. [Az irodalmi minta Ambrosius Lahm Sebestyén humanista ódája.]
- Pajorin Klára: Isidorus, Theodulf és a gyermek-Ámor. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó. Rebakucs. 1999. március 10., 16–17. [Adalék a humanista Cupido-leírás előzményeihez.]
- Tóth Tünde: Balassi és a neolatin szerelmi költészet. = Gépeskönyv. Bp., 1999. <http://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/bbom/tanulm/tunde.htm>
- Csehy Zoltán. Hárman az ágyban. Görög és latin erotikus versek. Vál., ford. és utószó: Csehy Zoltán. Kalligram. Pozsony, 2000. 185–186. [Joannes Secundus: Csókok könyvéből a 12, 13. és 14. csók fordítása.]
- Tóth Tünde: Tízről egyig. Az antik görög epigrammaköltészet reneszánsz kori továbbélése a humanista bókversekben: a hiperbolikus dicséret (laudatio) két típusa. = Kalligram. Antikvitás az ezredfordulón című tematikus szám. 2003. december. 74–81. Ua. Palimpszeszt 20. sz. Szerelmeképek. Szerk. Tóth Tünde. 2003. szeptember. http://magyar-irodalom.elte.hu/palimpszeszt/20_szam/03.html [Angerianus: De Caelia et Amore és Balassi XLII. verse.]

Olasz

- Di Francesco, Amedeo: Megjegyzés a Szép magyar komédia prologusáról. = Iskolakultúra VI. (1996.) 9. sz. 68–70.
- Di Francesco, Amedeo: Balassi szerelemfilozófiája = Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 427–438.

Német

- Jónácsik László: Poetik und Liebe. Studien zum liebeslyrischen Paradigmenwechsel, zur Petrarca- und zur Petrarkismus-Rezeption im »Raaber Liederbuch« Zugleich ein Beitrag zur Geschichte protestantischer »Renaissancelyrik« in Österreich. Peter Lang. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien, 1998. [Christoph von Schallenberggről is.]
- Hübner, Gert: Christoph von Schallenberg und die deutsche Liebeslyrik am Ende des 16. Jahrhunderts. = Daphnis – Zeitschrift für Mittlere Deutsche Literatur. Vol. 31. Num. 1. Editions Rodolpi B. V. Amsterdam – New York, NY, 2003. p. 127–186.

Francia, provanszál

Szabics Imre: A trubadúrok költészete. Balassi Kiadó. Bp., 1995. 256 l.
[Az udvari szerelem, a fin'amor kialakulása.]

Szabics Imre: A trubadúrlíra és Balassi Bálint szerelmi költészete. = ItK C. (1996.) 543–581. Ua. Sz. I.: A trubadúrlíra és Balassi Bálint. Balassi Kiadó. Bp., 1998. – Ismerteti: Bánki Éva = ItK CIV. (2000.) 508–512.

Angol

Katona Gábor: Vallás, szerelem, diplomácia. Sir Philip Sidney élete és művészete. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen, 1998. (Orbis Litterarum. Világirodalmi sorozat 4.) 236 l.

Szőnyi György Endre: Az énformalás petrarkista technikái Balassi Bálint és Philip Sidney költészetében. = ItK CIII. (1999.) 251–272. Ua. = Palimpszeszt 10. sz. (1998. április) <http://www.btk.elte.hu/palimpszeszt/pali10/p10.htm>

Petróczi Éva: Miért sebzett olykor a 42. zsoltár szomjú szarvasa? = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó. Rebakucs. 1999. március 10. 28–29. [Párhuzam Philip Sidney-vel.]

Petróczi Éva: Sir Philip Sidney 42. zsoltára. Kálvin és Castiglione köpönyegéből. = P. É.: Fél-szentek és fél-poéták. Balassi Kiadó. Bp., 2002. 141–150.

Lengyel

Ślaski, Jan: Balassi Bálint és a lengyelek = CIII. (1999.) 655–660.

Török

Sudár Balázs: Egy Balassi-vers török háttere (Minap mulatni mentemben...) = Keletkutatás 1995 ősze. 67–79.

Verselés, dallamok

Király Péter: Balassi és Regnart. = Iskolakultúra VI. (1996.) 9. sz. 75–82.

Király Péter: Balassi, Regnart és Magyarország. = K. P.: Magyarország és Európa. Bp., 2003. 31–44.

Voigt Vilmos: A 'sziciliána' Magyarországon 1584-ben. = V. V.: Világnak kezdetétől fogva. Történeti folklórisztikai tanulmányok. Universitas Könyvkiadó. Bp., 2000. 163–168. [Balassi X. énekének nótajelzéséről Voigt.]

- Békési Zsolt Csaba: Száz régi magyar ének. Egyházi és istenes énekek. Vitézi és históriás énekek. Szerelmes és virágénekek, valamint világi dalok. Bp., 2002. [Balassi-versek is.]
- Csomasz Tóth Kálmán: Balassi Bálint énekeinek dallamairól. Születésének 400 éves fordulójának alkalmából – emlékezésül. = Hagyomány és haladás: Csomasz Tóth Kálmán válogatott írásai születése 100. évfordulójára. Cantio Bt. Bp., 2003. 202–205. [Eredeti közlése: Református Egyház 1955/3. 58–60. – Stoll 574.]

NÉPSZERŰSÍTŐ IRODALOM

Méltatások, portrék

- János István: „Pallás és Vitéz Márs” Közelítések Balassi Bálint költői világgképéhez. = Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle 29. (1994.) 1. sz. 77–78.
- Latinovics Zoltán: Balassi Bálint. = Pest Megyei Hírlap 1994. május 21.
- Alexa Károly: A jó ruhás csiga. Négyszáz éve halt meg Balassi Bálint. = Magyar Nemzet 1994. május 28. 19.
- Lator László: Balassi Bálint halálának négyszázadik évfordulóján. = Magyar Nemzet 1994. május 30.
- Őn hogyan tanítaná? Miképp érvényes Balassi Bálint költészete? = Köznevelés 50 (1994). 22. sz. június 3. 14–16. [Szunyogh Szabolcs főszerkesztő beszélgetése Arató Lászlóval, Lator Lászlóval és Szabó Gézával.]
- Barlay Ö. Szabolcs: Balassi megtérései (A költő halálának negyedik centenáriuma). = Távlatok 17–18. (1994.) 450–457.
- Z. Urbán Aladár: Balassi Bálint felvidéki vonatkozásairól. = Balassagyarmati Honismereti Híradó 16. (1994.) 1–2. sz. 70–74.
- Gömöri György: A soknyelvű Balassi Bálint. = Európai Utas 1994. 15. sz. 43–46.
- Szentmártoni Szabó Géza: Memoriale – Balassi Bálint halálának 400. évfordulójára –. = Magyarok térben és időben. 'Európa'-Club. [Bécs] 1994. Második könyv. 157–183. [Balassi halála; fiának, Jánosnak boroszlói síremléke. A hibbei templom és a Balassiak sírjának XIX. század végi feltárása és újratemetésük; Török Aurél antropológiai vizsgálatai.]
- Széplaki György: A zsoltáros Balassi (Gondolatok halálának 400. születésének 440. évfordulóján). = Confessio 18. (1994.) 4. sz. 24–28.
- Balassi-évforduló. Csörsz Rumen István, Sudár Balázs, Széplaki György írásai. = Tiszavirág (kulturális folyóirat) III. (1994.) 1. sz.
- Praznovszky Mihály: Az Óceán és az Adriának tengere. = Palócföld XXVII. (1994.) 516–522. [Verancsics Faustus és Balassi.]

- Jókai Anna: A megvalósulás rokonságai (Balassi Bálint–Ady Endre). = Palócföld XXVII. (1994.) 428–429.
- Tóth Sándor: Szép könyörgés. = Palócföld XXVII. (1994.) 430–437. [Interjú Barlay Ödön Szabolccsal Balassiról.]
- Kiss Dénes: Szavaink üzenetei Balassi Bálint verseiben. = Palócföld XXVII. (1994.) 452–458.
- Käfer István: A humanizmus reneszánsza. Lehetőségek Balassi Bálint szlovák értelmezéséhez. = Palócföld XXVII. (1994.) 523–527.
- Vadai István: „Forr gerjedt elmémre, mint hangyafészekre, sok új vers...” – Balassi Bálint saját kezű versfüzérééről. = Tiszatáj 49. (1995.) 1. sz. A Tiszatáj diák-melléklete 22. szám. Ua. = Orpheus panasza. Pályaképek Balassitól Nagy Lászlóig. Szerk. Olasz Sándor. Helikon Kiadó. Tiszatáj szerkesztősége. Bp., 1997. 7–17. Ua. = Tükörben tükröződő tükör. Szeged, 2002. (Tiszatáj könyvek) 9–24. – Ismerteti: Koncz Kinga: Irodalmi (tü)körkép. = Forrás 35. évf. 2003. 119–120.
- Sárközy Péter: Az olasz Balassi. = Új Magyarország V. (1995.) január 4. sz. [Carlo Camilli és Armando Nuzzo olasz Balassi-fordításáról.]
- Tóbiás Áron: A lengyel Balassi. Első európai rangú lírikusunk Krakóban. = Magyar Nemzet 1995. január 24. 14. [A lengyel Balassi-kötetről és Bronislaw Chorny Balassi-domborművének a krakkói Kososház falán való leleplezéséről.]
- Sugár István: Balassi Bálint Egerben. = Az Egri Vár Híradója 26–27. (1995.) 2. sz. 3–19., 191–204.
- L[ukácsi] F. S[ándor]: B. B. meg az első magyar csoportszex. = Mai Nap 1995. április 2. vasárnap. 28. [Balassinak a bécsi Tiefer Graben örmányairól szóló 60. versét értelmezi április elseji stílusban.]
- Szörényi László: Balassi Bálint mohamedán lírája. A bejbejutott költő. = Száz rejtély a magyar irodalomból. Gesta Könyvkiadó Bt., Bp. 1996. 22–23. [A Valahány török bejt mintái és a szúfi misztika.]
- Szilasi László: Balassi Bálint megtérése. Az utolsó vers jogán. = Száz rejtély a magyar irodalomból. Gesta Könyvkiadó Bt. Bp., 1996. 24–25. [Az 51. zsoltár parafrázisa és az angol törvénykezés.]
- Buchanan, George: Bálint napjára [Valentiniana]. Csonka Ferenc fordítása. = Parnasszus II. (1996.) 1. sz. 18. [A vers Szentmártoni Szabó Géza Balassira is utaló jegyzetével jelent meg.]
- Losonci Miklós: Balassi Bálint képi világa. = Új Hevesi Napló 7. (1997.) 2. sz. 23–29.
- Tözsér Árpád: Az égi szerelem elátkozott költője. = Irodalmi Szemle 37. (1997.) 7–8. sz. 43–49.

- Köszeghy Péter: Más ez a kard, más ez a szerelem. = Népszabadság 1999. április 7. 12. [Válasz Csapody Tamásnak a Balassi-kard átadásával kapcsolatos cikére.]
- Dukkon Ágnes: Élmény és konvenció. A szenvedés képei Balassi Bálint lírájában. = Protestáns Szemle 1999/3. 151–164.
- „Jó szakember hírében állt” – Petri Györggyel Kisbali László és Mink András beszélget Balassi Bálint Egy katonáéneke című verséről. = Beszélő III/4. (1999.) 7–8. sz. 160–165. Ua. = A szabadság hagyománya. A magyar politikai költészet klasszikusai. Petri Györggyel beszélget Kisbali László és Mink András. Szerkesztette Mink András. A versek szövegét gondozta és a jegyzeteket írta Bene Sándor. A Beszélő politikai és kulturális folyóirat kiadása. Bp., 2001. 23–39.
- A magyar irodalom nagyjai. Black and White Kiadó. Nyíregyháza, 2000. [Balassi Bálint: 14–17.]
- Leel-Össy Lóránd: Balassi Bálint pszichobiográfiája. = Esztergom Évlapjai. Esztergom, 2000. 21–26.
- Czeizel Endre, Dr.: Költők, gének, titkok. A magyar költőgénuszok családfaelemzése. Genius Kiadó. Bp., 2000. [Balassi Bálint: 32–41. + I. melléklet.]
- Czeizel Endre, Dr.: Aki költő akar lenni, pokolra kell annak menni? Magyar költő-génuszok testi és lelki betegségei. GMR Reklámügynökség. Bp., 2001. [Balassi Bálint: 14–21.]
- Prágai Tamás: „Elmémben, mint várban...” – Vágy és tudás Balassinál és a XVI. századi angol költészetben = Kortárs 45. (2001.) 2–3. sz. 100–116.
- Szalai Attila: Tarlówna kisasszony aranyszín varkocsa. Balassi Bálint nyomában Dębno várában = Magyar Napló 2001. 2. sz. (április, május, június)
- Révay Zoltán: Titkosírások. Fejezetek a rejtjelezés történetéből. Lazi Könyvkiadó. Szeged, 2001. 79–83. [Balassi Bálint titkosírása.]
- Szentmártoni Szabó Géza: Ariadne fonala a szépség dicséretéhez. = A szépség dicsérete. 16–17. századi magyar főúri öltözködés és kultúra. – The Praise of Beauty. Costumes and Habits of Hungarian Aristocracy in the 16th–17th Centuries. Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban. 2001. augusztus–október. A vezetőt szerkesztette Ridovics Anna. Magyar Nemzeti Múzeum. Bp., 2001. 51–63. [Balassiról is, versidézetekkel és portréjával.]
- Szabó Andrea: Járt-e gyarmati Balassi Bálint Gyarmaton? = Nógrád Megyei Hírlap 2002. okt. 30. 3.
- Prágai Tamás: Aenigma és aposztrophé. Kettős kompozíciós elv Balassi Bálint maga kezével írt könyvében. = It 83. (2002.) 2. sz. 174–187.

- Kerekes Dóra: Balassi Bálint kora. = A Balassi Bálint Intézet évkönyve 2003. Hungarológia a XXI században. Főszerk. Ujváry Gábor. Bp., 2003. 11–15.
- V. Nagy Viktória: Az ismeretlen ismerős Balassi Bálint. Az istenszerető és szerelmes költő. = Heti Válasz IV. évf. 8. sz. 2004. február 20. 46–48. [Interjú Szentmártoni Szabó Gézával.]
- Vadai István: Egy hiányzó hattyú. Balassi Bálint Aenigma című verséről. = Tiszatáj 58. (2004.) 5. sz. A Tiszatáj diák-melléklete 100. sz.

Iskolai célú könyvek

- Balassi Bálint: Szép magyar komédia. – Gergei Albert: Árgirus históriája. Populart füzetek. Magyar reneszánsz. [Szentendre] 1994. (Diák- és házikönyvtár 15.) 95 l.
- Históriás énekek. Balassa Bálint Válogatott költeményei. Populart füzetek. Magyar reneszánsz. [Szentendre] 1994. (Diák- és házikönyvtár 16.) 112 l. [Az előszó és a lábjegyzetek elhagyásával átveszi a következő kötet anyagát: Balassa Bálint Válogatott költeményei. A költeményeket vál., jegyz. és a bev.: Dénes Tibor. Magyar Népművelők Társasága kiadása. Bp., (1941.) 96 l.]
- Sárkány Anna–Valaczka András: Irodalom 67 tételben. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1995. 32–34. [Balassi Bálint]
- Középiskolai Irodalmi Lexikon. Szerk. Kelecsényi László Zoltán. 3. kiad. Corvina. Bp., 1995.
- Tamás Ferenc: Magyar irodalmi kalauz Szent István intelmeitől Petőfiig. 2. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1996. 46–56. [Balassi Bálint]
- Diák irodalmi kalauz. Irodalmi kislexikon. Általános és középiskolák számára. Összeáll. Pádár Éva, Nagy Emese. Szalay Könyvkiadó és Kereskedőház Kft. Debrecen, 1996. 28. [Balassi Bálint]
- Balassi Bálint. Általános és középiskolások számára. Összeáll. Dr. Hamar Péter. Tóth Könyvkereskedés Kft. Debrecen, 1997. (Nagyjaink 1817–1882) [sic!] 123 l.
- Mohácsy Károly: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 11., jav. kiad. Korona Nova. Bp., 1998. 241–255. [Balassi Bálint]
- Diószegi Imre–Fábián Márton: Irodalom I. a középiskolások számára. Raabe Klett Kiadó. Bp., 1998. 241–250., 331. [Balassi Bálint]
- Forgács Anna–Mayer József: Irodalom I. a felnőttoktatás számára. Raabe Klett Kiadó. Bp., 1998. 184–191. [Balassi Bálint]
- Domonkos Péter: Irodalom I. négy- és hatosztályos középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1998.

- Bollók János: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 3. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1999. 319–329. [Balassi Bálint]
- Madocsai László: Irodalom a középiskolák I. osztálya számára. 1. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1999. 240–262. [Balassi Bálint]
- Boda Edit–Forgács Anna–Osztovits Szabolcs: Irodalom I. Szövegek, képek, információk. A világbanki képzés program irodalomkönyve. 3. kiad. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1999. 330–350. [Balassi Bálint]
- Alföldy Jenő: Irodalom a tizenkét éves diákoknak. 6. kiadás. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp., 1999. 175–188. [Balassi Bálint 1554–1594.]
- Székely Júlia: Balassi Bálint énekei és komédiája. Akkord Kiadó. Bp., 2001. (Talentum műelemzések.)
- Ritoók Zsigmond, Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Horváth Iván, Zemplényi Ferenc: Irodalom a gimázium I. osztálya számára. Második átdolgozott kiadás. Krónika Nova Kiadó. Bp., 2001. 196–211.
- Suhai Pál: Irodalom, művészet az alteritás korában. Művelődéstörténeti album. Holnap kiadó. 2003. 163–172. [Két fejezet Balassiról.]

Balassi lexikonokban, életrajzgyűjteményekben és irodalomtörténetekben

- Horváth Iván: Balassi Bálint. = Új Magyar Irodalmi Lexikon. Főszerk. Péter László. I–III. kötet. Bp., 1994. 97–99. – 2., jav., bőv. kiad. I–III. Bp., 2000. 106–108. + CD-ROM.
- Horváth Iván: Balassi Bálint. = Pannon Enciklopédia. Magyar nyelv és irodalom. Főszerk. Sípos Lajos. Dunakanyar 2000. Bp., 1996. 224–225. [Bartók István:] Balassi Bálint = Új Magyar Életrajzi Lexikon I. A–Cs. Főszerk. Markó László. Magyar Könyvklub. Bp., 2001. 296–298.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint. Zólyom, 1554. október 20. – Esztergom, 1594. május 30. = Magyar Génusz. (100 portré a magyar panteonból. Nagy képes millenniumi arcképcsarnok 2.) Szerk. Rácz Árpád. Rubicon-Könyvek. Bp., 2001. 14–18.
- Horváth Iván: Balassi Bálint = A magyar nyelv és irodalom enciklopédiája. Főszerk. Sipos Lajos. Második, jav. kiad. (Alapkiadás: Dunakanyar Kiadó. Bp., 2000.) Magyar Könyvklub. Bp., 2002. 323–325.
- Orlovsky Géza: Balassi Bálint. = 21. századi enciklopédia – Magyar irodalom. Szerk. Borbély Sándor. Pannonica Kiadó. Bp., 2002. 87–95. [Bartók István:] Losonczy Anna = Új Magyar Életrajzi Lexikon IV. L–Ö. Főszerk. Markó László. Magyar Könyvklub. Bp., 2003. 288.

- Köszeghy Péter: Balassi Bálint = Magyar Művelődéstörténeti Lexikon I. középkor és kora újkor, Aachen–Bylica. Főszerk. Köszeghy Péter. Balassi Kiadó. Bp., 2003. 176–186.
- Gintli Tibor – Schein Gábor: Balassi Bálint költészete. = G.T. – Sch.G.: Az irodalom rövid története. I. A kezdetektől a romantikaig. Jelenkor Kiadó. Pécs, 2003. 246–258.

Idegen nyelven

- Birnbaum, Marianna: Three farewell poems from Renaissance Hungary. = Hungarian Studies 10. (1995.) 2. sz. 191–204. [Janus Pannonius, Bornemisza Péter és Balassi Bálint búcsúverse.]
- Szigeti Csaba: The metrical heritage of Balassi in seventeenth-century Hungarian poetry. = Hungarian Studies 10. (1995.) 2. sz. 291–306.
- Szőnyi György E[ndre]: Courtly literature in Renaissance Hungary and England: Bálint Balassi and Philip Sidney. = Hungarian Studies 10. (1995.) 2. sz.. 253–277.
- Szabics, Imre: Bálint Balassi et la lyrique troubadouresque = Cahiers d'Études Hongroises (Paris-Budapest) 7. (1995.) 9–19.
- Szabics, Imre: La lyrique troubadouresque et Bálint Balassi. = Revue d'Études Françaises 1. (1996.) 287–299.
- Bitskey István: Balassi Bálint. = Encyclopedia of the Renaissance. Ed. By Paul F. Grendler, vol. I. Charles Scribners Sons. New York, 1999. 167–168.
- Di Francesco, Amedeo: Iconografia e trattatistica nell'esercizio letterario di Bálint Balassi = Der Mythos von Amor und Psyche in der europäischen Renaissance. Hrsg. von József Jankovics, S. Katalin Németh. Balassi Kiadó. Bp., 2002. ('Studia Humanitatis' 12.) 31–45.
- Fazekasné Toma Katalin: „Über die Wienerinnen Susanna und Anna-Maria.” Frauenhaus am Tiefen Graben? = Collegium Hungaricum-Studien I. Wien, 2003. 45–56.

Balassi műveinek fordításai

- Bálint Balassi: Canzoni per Julia, a cura di Armando Nuzzo. Traduzione di Carlo Camilli e Armando Nuzzo. = In Forma di Parole. Crocetti Editore. Milano, 1994. 160 l. [A Júlia-ciklus magyarul és olasz fordításban.]
- Bálint Balassi Poezje. Przekład: Witold Dabrowski, Antoni Lange, Stanislaw Jerzy Lec, Jerzy Litwiniuk, Tereza Worowska. Poslowie: Jan Ślaski. Buchard Edition. Warszawa, 1994. 144 l. [62 vers lengyel fordítása.]

- Wspomnienia o Bálincie Balassim 1594–1994. Wystawa wędrowna poświęcona pamięci renesansowego poety węgierskiego, Bálinta Balassiego (1554–1994). PIM. Budapest, 1994. 28 l. [Praznovszky Mihály bevezetője, Jan Ślaski tanulmánya, Witold Dabrowski, Teresa Worowska, Stanislaw Jerzy Lec fordításában 4 vers lengyelül. A varsói kiadás szemelvényes változata.]
- Balassi Bálint 1554–1594. Ford. Vojtech Kondrót. Pozsonyi Magyar Kulturális Központ; Madarské kultúrne stredisko. Lilium Aurum. Pozsony, 1994. 31 l. [Három vers szlovák fordítása.]
- In *Quest of the Miracle Stag: The Poetry of Hungary*. Szerk. Makkai Ádám. Atlantis-Centaur, Szivárvány, Corvina. Chicago-Budapest, 1996. 75–84. [Hat Balassi-vers angol fordítása.]
- The Lost Rider*. A bilingual anthology. Selected and edited by Péter Dávidházi, Győző Ferencz, László Kúnos, Szabolcs Váradi and George Szirtes. Corvina. Bp., 1997. 16–29. [Benne három Balassi-vers, Peter Sherwood és George Szirtes fordításában.]
- Amore e liberta*. Antologia di poeti ungheresi a cura di Marta Dal Zuffo e Péter Sárközy. Antologia sette secoli di poesie ungherese. Traduzioni di Marta Dal Zuffo. Lithos Editrice. [Roma] 1997. 16–25. [Benne három Balassi-vers magyarul és olasz fordításban.]
- Bálint Balassi Poezje. Wydanie poświęcone pamięci pobytu Bálinta Balassiego na Zamku Kamieniec, w Zmigrodzie, Rymanowie i Korosnie. Wybór wierszy: Teresa Worowska; Przekłady: Witold Dabrowski, Antoni Lange, Stanislaw Jerzy Lec, Jerzy Litwiniuk, Tereza Worowska; Posłowie: Jan Ślaski; Opracowanie redakcyjne: Jan Tulik. Krosno, 2003. 152 l. [62 vers lengyel fordítása.]

UTÓÉLET, KULTUSZ

XVI–XVII. század

Általában

- Köszeghy Péter: Balassi mitológiája, avagy az első költő. = ItK XCVIII. (1994.) 695–705.
- Zemplényi Ferenc: Műfajok reneszánsz és barokk között. Universitas Kiadó. Bp., 2002. (Historia Litteraria) 152 l.
- Imre Mihály: A Balassi-kanon első változata: Az 1595-ös bártfai antológia. = Retorika, interpretáció, szövegértés a régi magyar irodalomban. (Studia Litteraria, Tomus XLI.) Debrecen, 2003. 41–82.

Rimay János

- Rimay János: Epicédium a Balassi fivérek, Bálint és Ferenc halálára. [Az 1596. évi, vizsolyi kiadás hasonmásával.] Szerk., sajtó alá rend. és a jegyz. Ács Pál. A kísérőtanulmányokat írta: Haiman György, Pirnát Antal, Szabó András, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 1994. 88 l. – Ismerteti: Kenyeres Zoltán = *Vigilia* 59. (1994.) 637.
- Pirnát Antal: Rimay Balassi-Epicédiumának kísérő iratai. = Rimay János: *Epicédium...* Balassi Kiadó. Bp., 1994. 68–71.
- Szabó András: A Balassi-Epicédium megjelenési körülményei. = Rimay János: *Epicédium...* Balassi Kiadó. Bp., 1994. 72–75. Ua. = Sz. A.: *Respublica Litteraria. Irodalom- és művelődéstörténeti tanulmányok a késő humanizmus korából.* Balassi Kiadó. Bp., 1999. (Régi Magyar Könyvtár. Tanulmányok 2.) 72–76.
- Haiman György: Néhány megjegyzés az Epicédium tipográfiájához. = Rimay János: *Epicédium...* Balassi Kiadó. Bp., 1994. 76–77.
- Rimay János: „Bálint nemzetedben ki voltál Balássá” = Rimay János: *Epicédium...* Balassi Kiadó. Bp., 1994. 85. [Szentmártoni Szabó Géza kísérőtanulmánya közli a verset, s egyúttal megjegyzi, hogy a rubinkő egyik fajtájának régi magyar elnevezése volt a balassa, s ez a szójáték alapja.]
- Szilágyi András: Orpheus és Amphion. = *Neolatin irodalom Európában és Magyarországon.* Szerk. Jankovits László, Kecskeméti Gábor. JPTE. Pécs, 1996. 189–200. [Utal Rimay Balassiról szóló versének 5. sorára: „Vagy Siren, vagy Circe, vagy magyar Amphion”.]
- Ritoókné Szalay Ágnes: Rimay János verse egy Petrarca-kötetben. = Jankovics József 50. születésnapjára. Balassi Kiadó. Rebakucs. 1999. március 10. 8–9.
- Horváth Iván–Tóth Tünde: Rimay János ifjúkori versgyűjteményének rekonstrukciója = *Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete.* Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. Szerk. Szentmártoni Szabó Géza. Universitas Kiadó. Bp., 2002. 457–469.
- Ács Pál: Rimay János és a manierizmus. = *A magyar nyelv és irodalom enciklopédiája.* Főszerk. Sipos Lajos. Második, jav. kiad. (Alapkiadás: Dunakanyar Kiadó. Bp., 2000.) Magyar Könyvklub. Bp., 2002. 326–328.
- Ács Pál: „Az idő ósága” – Történetiség és történetiszemlélet a régi magyar irodalomban. Osiris Kiadó. Bp., 2001. 264–286. [Több korábban már megjelent tanulmány Rimayról és Wathay Ferencről.]

Csáktornyai Mátyás

Csáktornyai Mátyás: Gróbián. Szöv. gond., jegyz., utószó: Kőszeghy Péter. Balassi Kiadó. 1999. (Régi Magyar Könyvtár. Források 9.) 119 l. [Szövegszerű utalások Balassi verseire.]

Czobor Mihály

Czobor Mihály (?): Theagenes és Chariclia. = Régi Magyar Költők Tára. X. kötet. Sajtó alá rend. Kőszeghy Péter. Akadémiai Kiadó–Balassi Kiadó. Bp., 1996. 423 l. [Ebben a műben kitapintható Balassi költészetének hatása.]

Kőszeghy Péter: Theagenes und Charikleia: der erste ungarische (Vers)Roman = Der Mythos von Amor und Psyche in der europäischen Renaissance. Hrsg. von József Jankovics, S. Katalin Németh. Balassi Kiadó. Bp., 2002. ('Studia Humanitatis' 12.) 83–97.

Constantinus és Victoria

Seregélyi Rita: Újabb Petrarca-szonett a „Constantinus és Victoria” komédiában. = Irodalomismeret X. (1999.) 111–112. [A CII. (81.) számú szonett.]

Ismeretlen: Constantinusnak és Victoriának egymáshoz való igaz szerelmekről írott comoedia. = Régi Magyar Irodalmi Szöveggyűjtemény II. A 16. század magyar nyelvű világi irodalma. Szerk. és sajtó alá rend. Jankovics József, Kőszeghy Péter, Szentmártoni Szabó Géza. Balassi Kiadó. Bp., 2000. 164., 210–264. [Balassi Szép magyar komédiája mellé állítható udvari dráma.]

Pázmány Péter

Hargittay Emil: A Campianus-fordítás és Pázmány írói pályakezdése. = ItK CIII. (1999.) 661–665.

Gyöngyösi István

Gyöngyösi István: Márssal társolkodó Murányi Vénus. Szöv. gond. jegyz. Jankovics József és Nyerges Judit. Utószó: Jankovics József. Balassi Kiadó. Bp., 1998. (Régi Magyar Könyvtár. Források 8.) 207 l. [Balassi-reminiszcenciák.]

Gyöngyösi István: Porából megéledett Főnix, avagy Kemény János emlékezete. Szöv. gond. jegyz. Jankovics József és Nyerges Judit. Utószó:

Jankovics József. Balassi Kiadó. Bp., 1999. (Régi Magyar Könyvtár. Források 8.) 303 l. [Balassira mutató poétikai elvek megfogalmazása.]

XX. század

Szépirodalmi művek antológiákban

- Bálint nevezetben ki voltál Balassa. Magyar költők versei Balassi Bálintról. Összeáll. Kovács Sándor Iván és Praznovszky Mihály vezetésével az ELTE Irodalomszervezés című szemináriumának hallgatói. Utószó: Kovács Sándor Iván. PIM. Bp., 1994. 136 l.
- Balassi Bálint „...örök és maradandó voltáról” [Magyar költők versei Balassi Bálintról.] = Balassagyarmati Honismereti Híradó 16. (1994.) [különszám] 1–80.
- Kardtársak. Balassi-díjas költők antológiája. Szerk. Molnár Pál. Kairos Kiadó. Bp., 2001.

Szépirodalmi művek 1994 után, a szerzők betűrendjében

- Ágh István: Balassi. Balassi-apokrif [versek]. = Palócföld XXVII. (1994.) 447–449.
- Alpek Zoltán Imre: Balassi [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 512.
- Barcs János: Csillaghoz közelítve – Balassi Bálintra emlékezve –; Zólyom és Fülek alatt – Balassi Bálintra emlékezve –; Sok-sok útkanyar meglátott – Balassi Bálintra gondolva – [versek]. = Palócföld XXVII. (1994.) 500–502.
- Bertók László: Hát hová, ha nincs hová, ha? [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 441.
- Bogdán László: Elégia Balassi Bálintért. (Jozsif Brodzskij: Elégia John Donne-ért című versciklusának magyarítása.) = Forrás 1999/5.
- Csanády János: „Áldjon Isten mezőkbe” (Balassi: Egy katonaének); Semmim és mindenem [versek]. = Palócföld XXVII. (1994.) 498–499.
- Csaplár Vilmos: Kár lesz majd nem élni, de: költészet. = Palócföld XXVII. (1994.) 445–446.
- Csikász István: Kesergő ének Bálint Úrhoz [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 508–511.
- Csiki László: Alkalmatos ének ezer után a 994. esztendőben (A Balassi-tempó) [vers]. = Magyar Írószövetség Tájékoztató. 1994. november. (A hónap verse.)
- Csiki László: Szakadozott ének (A Balassi-tempó) [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 442–443.

- Egyed Emese: Boldog azki akarsz lenni életedben (Balassi-fantázia). = Helikon XV. (2004.) 4. sz. február 25. 4–7.
- Fodor Ákos: Az én BALASSIm – szabad változatok egy magyar témára –. = Élet és Irodalom 1994. június 3. 15.
- Gabányi János: Balassa Bálint. = G. J.: Magyar várak legendái III. kötet. Akadémiai Kiadó. 1994. 49–103. (Az 1924-es első kiadás reprintje.)
- Garai István: Balassa Bálint 1588 februárjában, Pozsonyban egy kapuboltozat alatt találkozik szerelmével: Losonczy Annával [vers]. = G. I.: Erdélyközi tárgyalások, avagy egy, a serdülésen szerencsésen átesett poéta rejtett ritmusai. Bp., 1994.
- Géczi János: [78. veszprémi naplemente] lantátirat [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 482.
- Gömöri György: Jegyzet Balassihoz [vers]. = Tiszatáj 1994. 2. sz. 8.
- Kovács András Ferenc: Júliánk különb dicséreti. = K. A. F.: És Christophorus énekelt. Jelenkor. Pécs – Kriterion. Bp., 1995. [Versek Balassi modorában.]
- Kovács István: Balassi [vers]. = K. I.: A tér töredékei. Válogatott és új versek. Kézirat Kiadó. Bp., 1995. 200.
- Marschalkó Zsolt: Balassi-de profundis [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 505–506.
- Nagy Gáspár: Esztergomi apokrif [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 5. sz. 425–426.
- Onagy Zoltán: Beérve az éjszakába (Huszonhatodikák). = Palócföld XXVII. (1994.) 484–497.
- Paróczai Csaba: Bűnei bocsánatáért – könyörgés és hommage [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 507.
- Petrőczy Éva: És a versezetekkel... [vers]. = P. É.: Szőlő holdfénynél. Balassi Kiadó. Bp., 1997. 83.
- Sárándi József: Morbid elégia. K. E. emlékének [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 483.
- Szentmártoni Szabó Géza: Dobó Jakab – apokrifek. [Balassi versekre alludáló imitációk.] = Helikon. Irodalmi folyóirat. Kolozsvár, VIII. (1997.) 21. (251.) sz. november 10. 18.
- Szepesi Attila: Emlékdal [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 427.
- Szomjas-Schiffert György: Virrasztó. Színmű három felvonásban. Püski Kiadó. Bp., 2001. 101 l. [Balassi a verses színmű főhőse.]
- Tábor Ádám: Szép magyar poétika [vers]. = Élet és Irodalom 1994. június 3. 15.
- Takáts Tibor: Aranypávák az asszonyok. Balassi Bálint boldogtalan életéről és haláláról [regény]. Zrínyi Kiadó. Bp., 1994.

- Tandori Dezső: Ittenes vers. Balassi-töredékül [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 438–440.
- Tóth Éva: Ad notam Balassi [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 450–451.
- Turczi István: Balassi-intarziák. Balassa Bálint sírjánál az 1985-ik év karácsonyán [versek]. = Palócföld XXVII. (1994.) 460–461.
- Vaderna József: Fordított malaszt [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 462–469.
- Vincze Dezső: Ének Balassi Bálintról [vers]. = Palócföld XXVII. (1994.) 512.

Irodalom az utóélethez

- Szabó Csaba: Balassi Bálint és társai az erdélyi regényvilágban. = Palócföld XXVII. (1994.) 528–533.
- Kovács Sándor Iván: Szarkofág és kámea – Versek Balassiról. = Bálint nevezetben ki voltál Balassa. Magyar költők versei Balassi Bálintról. Összeáll. Kovács Sándor Iván és Praznovszky Mihály vezetésével az ELTE Irodalomszervezés című szemináriumának hallgatói. PIM. Bp., 1994. 126–132. Ua. = Irodalomismeret V. (1994.) 1. sz. 12–14.
- Kovács Sándor Iván: Balassi Bálint lázbeszéde. Tények és emlékek Nagy László verséről. = Új Horizont 22 (1995). 4–5. sz. 77–92. Ua. = K. S. I.: Vágy és emlékezet. Kalauzolás felföldi írókhoz és „Kárpát szent bérceére.” Tanulmányok, esszék. Széphalom Könyvműhely. Felsőmagyarország Kiadó, Nap Kiadó. Bp.–Miskolc–Dunaszerdahely, 1996. 357–373.
- Kovács Sándor Iván: Balassi maszkjában. = Tiszatáj 49. (1995.) 7. sz. 61–70. Ua. = K. S. I.: Vágy és emlékezet. Kalauzolás felföldi írókhoz és „Kárpát szent bérceére.” Tanulmányok, esszék. Széphalom Könyvműhely. Felsőmagyarország Kiadó, Nap Kiadó. Bp.–Miskolc–Dunaszerdahely, 1996. 343–355.
- Balázs Eszter–Selmeczi Anna: Babits Mihály 'Balassa'-felolvasása Esztergomban. = Limes. Komárom–Esztergom Megyei Tudományos Szemle. Tatabánya, 12. (1999.) 2. sz. 137–151. [Benne: Babits Mihály: Balassa.]

Balassi versei és a folklór

- Faragó József: „...az mint az eltévedt juhokot siratja” – Balassi román nő-tajelzéseinek háttere a román és a magyar folklórban. = Iskolakultúra VI. (1996.) 9. sz. 83–87.
- Küllös Imola: Balassi-strófák egy múlt századi vőfély-kötetben. = Morzsák. Tanulmányok Kisbán Eszter tiszteletére. Bp., 1997. 105–125. [A Balassi-strófa utóélete a közköltészetben és a folklórban.]

Balassi a tudományos kutatásban

- Bitskey István: „Az magyar nyelvnek dicsősége” – Balassi-értelmezések 1899–1994. = *Hitel* 1994. június. 5–14. Ua. = *Iskolakultúra* 1996/9. 38–48. Ua. = B. I.: *Eszmék, művek, hagyományok (Tanulmányok a magyar reneszánsz és barokk irodalomban)*. Debrecen, 1996. (Csokónai Könyvtár 7.) 68–84.
- Szigeti Csaba: *Szelíd és vidám megjegyzések a trubadúr Balassi irodalomtörténeti látomásához*. = *Látó* 1994/5. 70–73.
- Hargittay Emil: *A Balassi-kutatás új eredményeinek alkalmazása a verselemzésekben*. = *Irodalomtanítás az ezredfordulón*. Panz-Westermann Kiadó. Bp., 1998.
- Horváth Iván: *Szöveg*. = 2000 VI. (1994.) november. 42–53. és = H. I.: *Magyarok Babelben*. JATEPress. Szeged, 2000. 137–174. Ua. *Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába*. Szerk. Hargittay Emil. Universitas Könyvkiadó. Bp., 2003. 93–113. [Gerézdi Rabán Balassi-kutatásairól.]
- Szilasi László: *A történeti poétika története (1982–2000)*. = *BUKSZ. Budapesti Könyvszemle* 13. (2001.) 258–264. Ua. = *Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába*. Szerk. Hargittay Emil. Universitas Könyvkiadó. Bp., 2003. 240–252.

Hang- és videókazetta, CD

- Balassi Bálint különb-különb féle énekei. *Musica Historica*. Csörsz Rumen István. Megjelent Balassi Bálint halálának 400. évfordulója tiszteletére. Horváth Tibor Lap- és Könyvkiadó. Bp., 1994.
- Balassi Bálint: *Ékes énekek*. Vagantes. Szerkesztette és a feldolgozásokat készítette Szabó István, hangszerelte Kálmán Péter, Szabó István és Tóth István. Hungaroton Classic. MK 31562. Bp., 1994. – CD-kiadásban is.
- Balassi Bálint énekelt versei. Énekel: Kuncz László. A dalokat feldolgozta és lanton kísér L. Kecskés András. Pannon Ton 003. Bp., 1994.
- Balassi Bálint énekmondó verseny. A verseny gálaműsorának felvétele a Pesti Vigadóban 1994. május 16-án. Kiadja a verseny meghirdetője a Garabonciás Alapítvány.
- Balassi Bálint emlékére. [1.] *A magyar Amphion*. Emlékest Balassi Bálint halálának 400 éves évfordulóján. Részletek a Pesti Vigadóban rendezett műsorból. Összeállítás Balassi versei, levelei, színdarabja alapján, korabeli zenékkal és táncokkal. Közreműködik: Szabó András, Kobzos Kis Tamás, *Musica Historica Együttes*, *Danubia Kamara*

Táncegyüttes, Figura Színhátszó Együttes, Papp Zoltán, Somogyvári Erik, Vagantes Trió, Kuncz László, L. Kecskés András, Ars Renata Együttes. Az előadást szerk. Szabó Géza. Rend. Novák Eszter. A televíziós változat munkatársai: Szerkesztő: Farkas Katalin. Operatőr: Dubovitz Péter. Rendező: Iván Pál. [2.] „Az jó hírért, névért ...” – A műsor Balassi életének színhelyeit mutatja be különös műgonddal. Szerk. Lengyel Gyula. Szakértő: Szabó Géza, Kiss Gy. Csaba. Operatőr: Mertz Lóránd. Rendező: Orbán Ágnes. Készült 1994-ben. Kb. 103 perc. MTV Rt. Televideo Kiadó. 1997. (4212)

Hungaria litterata. Fejezetek a régi magyar irodalom történetéből 2. Műsorvezetők: Szörényi László és Gergely András. Sorozatszerkesztő: Csonka Erzsébet. Rendező-operatőr: Kovács Béla. Duna Televízió. Videótár. 2000. VT-29B [Benne: „A Te katonád voltam, Uram...” 44 perc. Közreműködik: Kőszeghy Péter és Szabó Géza.]

Hungaria litterata. Fejezetek a régi magyar irodalom történetéből. Műelemzések 2. Műsorvezető: Cserhalmi Zsuzsa. Sorozatszerkesztő: Csonka Erzsébet. Rendező-operatőr: Kovács Béla. Duna Televízió. Videótár. 2000. VT-30B [Benne: Balassi Bálint: Kiben bűne bocsánatáért könyörgött. 29 perc.]

Janus Pannonius, Balassi Bálint (Magyar költők). [A 11–29. számon 19 Balassi-vers.] Szerk. Nemeskürty István. Előadó: Bánfy György. Rendező: Cserés Miklós. Hangmérnök: Berényi István. Hungaroton felvétel 1981, 1989. Hungaroton Records Ltd. 2002. HCD 14301.

Képzőművészet, reprodukció

Buzási Enikő: Magyar festő, XVII. század második fele: Balassi Bálint arcképe. = Keresztény Múzeum Esztergom. Összeáll. és a bev. Cséfalvay Pál. Corvina. Bp., 1993. 37., 184. [A 20. számon a restaurálás előtti kép.]

Balassi Bálint. 1554–1594. Ismeretlen mester, XVII. század. Keresztény Múzeum, Esztergom. Fotó: Mudrák Attila. [Színes poszter.] Balassi Kiadó. 1994. [A restaurálás előtti kép.]

Balassi Bálint. Magyar festő, XVII. század második fele. Keresztény Múzeum, Esztergom. Fotó: Mudrák Attila. [Színes képeslap]. A Szelényi Ház kiadása. Veszprém, 1994. [A restaurálás utáni kép.]

Szentmártoni Szabó Géza: Balassi János boroszlói síremléke (1602). = Csonka Ferenc 80. születése napjára Balassi Kiadó. Bp., 1996. április 3. 20–21. – Ismerteti: Mikó Árpád = *Ars Hungarica* 1996/2. 238–239.

Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint képmása és a Balassa-család ősgalériája. = Tarnai Andor-émlékkönyv. Szerk. Kecskeméti Gábor.

- Munkatársak: Hargittay Emil, Thimár Attila. Universitas Könyvkiadó. Bp., 1996. (Historia Litteraria 2.) 255–259.
- Balassi Bálint. [Buday György metszete] = In Quest of the Miracle Stag: The Poetry of Hungary. Szerk. Makkai Ádám. Atlantis-Centaur, Szivárvány, Corvina. Chicago-Budapest, 1996. 73.
- Petneki Áron: Krakkó magyar emlékei között. = Magyar Napló XII (2000). 2. sz. 41–42., 46–46., bővebben ua. P. Á.: Krakkó. Enciklopédia Kiadó. Bp., 2001. (Magyarok nyomában külföldön) 57., 103–104., 123–126. [Balassi 1995-ben leleplezett, Bronislaw Chromy által készített emléktáblája a Kosos házon, Wesselényi Ferenc 1594-es, Santi Gucci által készített síremléke a ferences kolostorban.]

Balassival kapcsolatos rendezvények

- Balassi Bálint 1554–1594. Emlékkiállítás: Világbíró szerelem. Petőfi Irodalmi Múzeum, 1994. február 14–október 31. [Prospektus.] A kiállítást rend. T. Ridovics Anna. F. k. Dr. Praznovszky Mihály főigazgató. Bp., 1994. Benne: [Kőszeghy Péter–Szentmártoni Szabó Géza:] Ajánlás.
- Ridovics Anna: A Balassi-kiállításról. = Pesti Hírlap 1994. február 24.
- A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom, 1994. május 24–28. (Programfüzet.) Összeáll. [Szentmártoni] Szabó Géza. Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Balassi Kiadó. Bp., 1994.
- A magyar Amphion. Emlékest Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Pesti Vigadó, 1994. május 30. este 8 óra. (Műsorfüzet.) Összeáll. Szabó Géza. Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Balassi Kiadó. Bp., 1994. [A műsor részleteinek felvétele videókazettán is megjelent: MTV Rt. Televideo Kiadó. 1997.]
- Esztergomi Helikon. Irodalmunk várostörténeti olvasókönyve. 2. kötet. 1526–1711. Esztergom, 1994. [Balassira is vonatkozó forrásszövegek és a Balassi-konferencia programfüzetének szövege.]
- K[omlowszki] T[ibor]: A magyar Amphion. (Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom, 1994. május 24–28.) = ItK XCVIII. (1994.) 806–808. [Az előadók és az előadáscímek felsorolásával.]
- Nyerges Judit: A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom, 1994. május 24–28. = Hungarológiai Értesítő 13. (1994.) 319–323.

- O[rtutay] A[ndrás]: A Magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom, 1994. május 24–28. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 2. 22. sz. 4.
- Balassa Bálint sebesülésének helye. (Részlet dr. Horváth Istvánnak „A magyar Amphion” című esztergomi konferencián 1994. május 28-án elhangzott előadásából.) = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 2. 22. sz. 5.
- Sebő József: Balassi nyomában: Sírjától a szülővárig. Hibbe–Zólyom, 1994. május 26. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap 1994. június 9. 23. sz. 4.
- Balassi (szobra) körül... Esztergom, 1994. május 28. Nagyfalusi Tibor bevezető szavaiból. Jankovics József beszéde. = Esztergom és Vidéke. Polgári Lap. 1994. június 9. 23. sz. 4–5.
- Petróczi Éva: A magyar Amphion. Balassi-konferencia Esztergomban. = Reformátusok Lapja 1994. június 12. 4.
- Gömöri György: Kirándulás Hibbére. = Bécsi Napló XV. (1994.) 4. sz. július–augusztus. 10. [A Balassi-konferencia résztvevőinek kirándulásáról.]
- Balassi Bálint emlékév magyarországi és szlovákiai programja 1994. Szerk. Oroszné Katona Anna. Kiadja a Balassi Bálint Könyvtár. Salgótarján, 1994.
- Reuter Lajos: Solymok nyomában. Beszélgetés Oláh Szilveszter szobrászművésszel. = Palócföld XXVII. (1994.) 503–504. [A kékkői várában elhelyezett Balassi-dombormű alkotójával.]
- Zsibói Béla: Arcmások és más arcok. Előljáró beszéd a szeretet falánál. = Palócföld. XXVII. (1994.) 513–515. [A Budapesti Őszi fesztivál Kortársaink Balassiról című, élő magyar irodalmi estjének megnyitója.]
- Balassi-év, 1994. Összeáll. Sz[entmártoni Szabó] G[éza.] = Irodalomismeret VI. (1995.) 3. sz. 77–78.
- Tóbiás Áron: Véget ért a Balassi-emlékév. Bálint-naptól Bálint-napig. = Magyar Nemzet 1995. február 14. 14.
- Kovács István: Életünk, amellyel a sorsnak tartozunk, a haza üdvére fordítandó. Napló a Balassi-emléktábla állításáról. = Hitel 1995. május 24. Ua. Napló a Balassi-emléktábla állításáról. = Bámulnám a Visztulát... Krakkó a magyar művelődéstörténetben. Balassi Kiadó. Bp., 2003. 147–152.
- Nuzzo, Armando: A magyar Amphion. Konferencia Balassi Bálint halálának 400. évfordulóján. Esztergom, 1994. május 24–28. = Annali dell’ Istituto Universitario Orientale di Napoli, Studi Finno-Ugrici, II. 1996–1998. Dipartimento di Studi dell’ Europa Orientale. I.U.O. Napoli, (1999.) 325–326.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint 444 éve. – Ösbemutató a Vigadóban. = Magyar Nemzet 1998. október 15. 16. [Virágh László Balassi

- Saját kezű versfüzérére komponált ciklusának bemutatójáról és a Régi magyar vers ünnepéről.]
- [Szentmártoni Szabó Géza]: Hagyományt akarnak teremteni. – Ámor karneválja. = Magyar Nemzet 1999. február 13. 20. [A Szent Bálint-napi koncertről, ahol Balassi szerelmes versei is elhangzanak.]
- Ámor, álom és mámor. A szerelem a régi magyar irodalomban és a szerelem ezredéves hazai kultúrtörténete. Tudományos konferencia. Sátoraljaújhely, 1999. május 26–29. (Programfüzet.) Összeáll. Szentmártoni Szabó Géza. Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya. F. k. Jankovics József. Universitas Kiadó. Bp., 1999. [Balassi-idézetekkel.]
- Sepsi Enikő: A Balassi Bálint Intézet rövid távú programja. = Szépirodalmi Figyelő 2002/1. 90–96.
- Amedeo Di Francesco a Balassi Bálint Intézet megnyitóján. = Szépirodalmi Figyelő 2002/2. 116–118.
- Kőszeghy Péter: Balassi Bálint (Zólyom, 1554. október 20. – Esztergom, 1594. május 30.) = Nemzeti évfordulóink 2004. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma. I. évf. 2004. 1. sz. 7–9.
- Kovács István: Három emléktábla Balassinak. Lengyel városok magyar napjai. = Európai utas 15. évf. 2004. 1. sz. 12–16.
- Szentmártoni Szabó Géza: Balassi Bálint élete = Programajánló. Balassi Emlékév 2004. „Az jó hírért, névért...” – Nemzeti Évfordulók Titkár-sága. Hungarofest KHT. Bp., 2004. 12–14.
- A szerelem költői. Konferencia Balassi Bálint születésének ötödfélszázadik, Gyöngyösi István halálának háromszázadik évfordulóján. Sárospatak, 2004. május 26–29. (Programfüzet.) Összeáll. Szentmártoni Szabó Géza. Kiadta az MTA Irodalomtudományi Intézete Reneszánsz Osztálya és a Balassi Kiadó. F. k. Jankovics József és Kőszeghy Péter. Bp., 2004.
- V. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus. Jyväskylä, 2001. augusztus 6–10. Kőszeghy Péter: Balassi és a hatalom. – Gömöri György: Balassi, Grabowiecki és Báthory. – Di Francesco, Amedeo: A hatalom nyelvi kifejezései Balassi költészetében. – A. Molnár Ferenc: A Balassi-interpretáció és nyelvi magyarázatok. – Lahdelma, Tuomo: A újhistorikus értelmezés lehetőségei Balassinál. – Dobos István: A retorikai olvasás lehetőségei idegenajkú közegben. – András Dorottya: A retorikai olvasás lehetőségei Balassinál. – Tóth Tünde: Balassi verseinek új, hálózati kritikai kiadása.